

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Банківська система
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2023

Розробники: С.М. Фролов Фролов С.М., д.е.н, професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування;
Л.О. Рибіна Рибіна Л.О. к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування;

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування	протокол від <u>30.05.2023</u> № <u>23</u>
	Завідувач кафедри <u>М.М. Геско</u> (підпис) Геско М.М.

Погоджено:

Гарант освітньої програми Л.О. Рибіна (підпис) Рибіна Л.О. (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Л.О. Рибіна (підпис) Рибіна Л.О. (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: М.М. Геско (ПІБ)
Л.О. Рибіна (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Л.О. Рибіна (підпис) Рибіна Л.О. (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 13.06. 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

№	Назва ОК	Банківська система			
1	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра фінансів, банківської справи та страхування			
2	Статус ОК	Обов'язковий			
3	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (для обов'язкових ОК)	Фінанси, банківська справа та страхування / 072 Фінанси, банківська справа та страхування			
4	ОК може бути запропонований для (для вибіркових ОК)	-			
5	Рівень НРК	6 рівень			
6	Семестр та тривалість вивчення	6/7 семестр, 15 тижнів			
7	Кількість кредитів ЄКТС	5			
8	Загальний обсяг годин та їх розподіл д/з	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		30/14	16/10		104/126
9	Мова навчання	Українська			
10	Викладач/Координатор освітнього компонента	Фролов Сергій Михайлович, д.е.н, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування			
10.1	Контактна інформація	м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160, Сумський НАУ, каб. 406е, E-mail: sfrolov@i.ua			
11	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент дозволить майбутнім бакалаврам розвинути банківське мислення, здобути навички творчого використання основних банківських підходів та інструментарію здійснення банківських операцій, вміння інтерпретувати отримані результати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення, здатність до організації грошово-кредитних відносин в банківській системі і до співпраці із фінансово-кредитними установами. Освітній компонент орієнтований на опанування студентами основних понять, категорій, дефініцій, пов'язаних з банківською діяльністю; набуття практичних навичок розв'язання конкретних ситуацій (кейсів), завдань та проблем банківської діяльності; формування вмінь щодо пошуку шляхів вдосконалення банківських операцій. В процесі вивчення студенти отримують чітке уявлення про сутність банківської діяльності, банку та банківської системи, ролі банківської системи в економічному розвитку країни, місця центрального банку в банківській системі, основних засад функціонування банків на ринку банківських послуг, вивчення ролі управління ризиками у банківській діяльності, провідних сфер міжнародного банківського бізнесу, напрямів забезпечення стабільності банківської системи та державного регулювання банківської системи.			
12	Мета освітнього компонента	формування у студентів системи знань про сутність та функції банківської системи, економічний інструментарій центрального банку для макроекономічної стабілізації при проведенні грошово-кредитної політики, опанування механізму здійснення основних банківських операцій, засвоєння навичок державного регулювання банківської системи і здатність розробляти елементи антикризового управління банківською системою.			
13	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на ОК: Макроекономіка, Гроші і кредит; 2. Освітній компонент є основою для ОК: Ринок фінансових послуг, Фінансове посередництво, Банківські операції 3. Обмеження відсутні			

14	Політика академічної доброчесності	<p>Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених даним силабусом; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Письмова робота перевіряється на наявність плагіату і допускається до захисту при умові текстових запозичень не більше 20%. У випадку недотримання даних вимог робота повертається на доопрацювання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності студент не допускається до захисту. У разі виконання роботи не за отриманим завданням результати анулюються, а студент отримує нову тему для опрацювання.</p>
15	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3415

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК						Як оцінюється РНД
	ПРН1	ПРН 4	ПРН 5	ПР 7	ПРН16	ПРН19	
ДРН 1 володіти банківською термінологією; розуміти- елементи банківської системи та основні вимоги до них; загальну концепцію банківської системи та принципи її побудови	x						тести множинного вибору, доповіді, презентації
ДРН 2 визначати фактори утримання інфляційних процесів у країні, структурувати інструменти грошово-кредитної політики відповідно до макроекономічних показників економіки;		x					Кейси
ДРН 3 формувати та обґрунтувати власну думку про фінансовий стан банків на підставі оволодіння сучасними методами оцінки платоспроможності банку і ліквідності його балансу;			x				кейси, практичні завдання
ДРН 4 застосовувати нормативну та законодавчу базу регулювання діяльності банків; опанувати системи заходів щодо контролю та активних впорядкованих дій НБУ, спрямованих на забезпечення дотримання банками, законодавства України і встановлених нормативів;				x			тести множинного вибору, доповіді, презентації
ДРН 5 використовувати методи і процедури розрахунку показників діяльності банків за видами здійснюваних операцій, за економічними нормативами; визначати розмір капіталу банку на основі показників балансового капіталу та регулятивного капіталу					x		практичні завдання
ДРН 6 спираючись на наявні потреби банку в фінансових ресурсах, визначати оптимальні обсяги та структуру залучених коштів, розраховувати питому вагу окремих видів					x		практичні завдання

зобов'язань у загальній структурі пасивів; враховуючи обов'язкові нормативи ліквідності, вміти структурувати активи відповідно до структури зобов'язань, розраховувати питому вагу окремих видів активів, визначати оптимальні співвідношення між робочими та валовими активами;							
ДРН 7. володіти навичками самостійної роботи з навчальною, методичною, науковою літературою, з нормативно-інструктивними матеріалами; збирати необхідні статистичні дані, обробляти їх, аналізувати і приймати рішення, використовуючи відповідний аналітичний інструментарій						x	Індивідуальне дослідження, презентація

ПР1 Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР4. Знати механізм функціонування банківської системи

ПР5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи

ПР7 Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (д/з)			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з.		
<i>Тема 1. Поняття банківської системи, її елементи та сучасний стан.</i> Походження банків та історія розвитку банків. Особливості формування та умови функціонування банківських систем країн ринкової економіки. Система комерційної банківської справи в Україні. Правові основи функціонування банків в Україні.	2/1	1/1	7/9	1-10, 16, 23,27, 34, 42
<i>Тема 2. Національний банк України – центральний банк держави.</i> Створення Національного банку України (НБУ) та його правовий і організаційний статус. Роль та призначення НБУ. Функції НБУ та їх характеристика. Операції, які виконує НБУ. Органи управління НБУ. Організаційна структура НБУ.	2/1	1	7/9	1-10, 16, 27, 28,42, 46
<i>Тема 3 Теоретичні основи грошово-кредитної політики.</i> Сутність і цілі грошово-кредитної політики. Напрямки грошово-кредитної політики. Особливості здійснення грошово-кредитної політики в Україні. Механізм емісійно-касового регулювання грошової маси. Порядок емісії готівки установами НБУ та безготівкова емісія	2/1	1	7/9	1-10, 16, 23, 42

<p><i>Тема 4 Інструменти грошово-кредитної політики.</i> Сутність і класифікація інструментів грошово-кредитної політики. Диференціація процентних ставок і облікова ставка НБУ. Регулювання норм обов'язкових резервів і створення кредитів банківською системою.</p>	2	1/1	7/9	1-10, 16, 23, 42
<p><i>Тема 5 Політика рефінансування НБУ.</i> Причини і значення рефінансування комерційних банків центральними. Загальні вимоги НБУ до банків і забезпечення у разі здійснення рефінансування. Порядок надання окремих кредитів овернайт. Порядок надання стабілізаційного кредиту</p>	2	1/1	7/9	1-10, 16, 26, 42, 46
<p><i>Тема 6 Організація діяльності комерційних банківських установ</i> Порядок реєстрації банків. Особливості створення банку з іноземним капіталом. Порядок створення та реєстрації філій, відділень та представництв банку. Порядок одержання банківських ліцензій. Шляхи реорганізації банків. Банківські об'єднання їх типи та порядок створення.</p>	2/1	1	7/9	1-10, 16, 23, 24, 26, 27,42
<p><i>Тема 7 Формування банківських ресурсів</i> Ресурси комерційного банку (КБ), їх склад та структура. Власний капітал комерційного банку та його формування. Основний та додатковий капітал. Види акцій КБ. Порядок здійснення емісії цінних паперів. Порядок нарахування та виплати дивідендів. Аналіз підсумків емісії цінних паперів. Залучені кошти. Види депозитів. Запозичені кошти. Кредити НБУ. Міжбанківські кредити.</p>	2/1	1/1	7/9	1-10, 11, 12, 13, 16, 24, 26, 42
<p><i>Тема 8 Розрахунково-касові операції комерційних банків</i> Принципи проведення безготівкових розрахунків. Види рахунків. Форми безготівкових розрахунків. Види міжбанківських розрахунків. Кореспондентські відносини та кореспондентські рахунки. Розрахунки через СЕП. Поняття ліміту залишку готівки в касі. Приймання та видача готівки комерційними банками. Види кас. Здійснення касових операцій через банкомати. Контроль за касовими операціями</p>	2/1	1	7/9	1-10, 11,12, 16, 20, 26,42
<p><i>Тема 9 Пасивні операції комерційних банків</i> Залучений капітал комерційного банку та його характеристика. Порядок та умови здійснення депозитних операцій комерційного банку</p>	2/1	1/1	7/9	1-10, 11,12, 13, 16, 17, 20, 26,40, 42
<p><i>Тема 10 Кредитні операції банків</i> Сутність кредиту та його види. Принципи кредитної політики. Етапи кредитування. Кредитна угода. Оцінка кредитоспроможності позичальника. Забезпечення кредитів. Джерела, форми погашення позичок. Кредитні ризики. Формування резервів за кредитними операціями</p>	2	1/1	7/9	1-10,11,12, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 25, 26, 28, 29, 30-33, 34,36, 37, 38,42
<p><i>Тема 11 Операції банків з цінними паперами</i> Сутність операцій з цінними паперами та їх класифікація. Порядок розміщення акцій та облігацій на ринку, варіанти їх продажу. Використання депозитних і ощадних сертифікатів. Операції банків з векселями. Формування резерву під операції з цінними паперами. Інвестиційні ризики. Види</p>	2	1/1	7/8	1-10, 11,12, 13, 16, 17, 26, 29,42, 52

професійної діяльності банків на ринку цінних паперів.				
<i>Тема 12. Зовнішньо - економічні операції комерційних банків</i> Зміст валютних операцій. Форми валютних операцій. Організація операцій з торгівлі валютою. Види неторговельних операцій з валютою. Валютні ризики. Міжнародні розрахунки, їх форми. Фінансування експортно-імпортних операцій	2/1	1/1	7/8	1-10, 11,12, 16, 26,30,42, 43
<i>Тема 13, Загальна характеристика нетрадиційних банківських послуг</i> Ознаки банківських послуг, їх види. Лізинг. Операційний та фінансовий лізинг. Гарантійні послуги. Зміст консультаційних та інформаційних послуг. Трастові послуги. Поняття факторингу і форфейтингу. Операції з банківськими металами	2/1	1/1	7/8	1-10, 11, 12, 13, 16, 26,31,42, 51
<i>Тема 14 Узагальнена оцінка фінансового стану та надійності банку</i> Сутність фінансового аналізу діяльності комерційних банків. Аналіз фінансового стану банку. Доходи та витрати банку. Прибуток банку та його розподіл. Показники ефективності роботи банку. Нормативи діяльності банку. Платоспроможність банку і ліквідність його балансу. Рейтингова система оцінки стійкості банків «СAMEL». Якість активів банку і методика її оцінки. Методика визначення загальної надійності банку.	2	2/1	7/8	1-10,11, 12, 15, 16, 17,18, 19, 20, 26, 27, 39,42, 49
<i>Тема 15 Регулювання діяльності комерційних банків</i> Суть, необхідність, значення та завдання банківського регулювання. Стандарти Базельського комітету з питань банківського нагляду. Форми регулювання банківської діяльності. Фінансовий моніторинг банківської діяльності. Міжнародне регулювання боротьби з відмиванням грошей. Фінансова безпека банку.	2/1	1	6/8	1-10, 13, 15, 16, 19, 22, 24, 26, 27, 28, 32, 33, 35, 41,42, 49
Всього	30/10	16/10	104/130	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1	Оглядова та проблемна лекції, пояснення, ілюстрації	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота з підручниками та іншими джерелами в мережі Інтернет, тести множинного вибору, підготовка доповіді, презентації
ДРН 2	Лекція-презентація, діалог, семінар-дискусія, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій, методичним навчальним матеріалом в системі Moodle, робота з підручниками та іншими джерелами в мережі Інтернет, перевернутий клас, розв'язання кейсів
ДРН3	Лекція-презентація, діалог, семінар-дискусія, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій, методичним навчальним матеріалом в системі Moodle, робота з підручниками та іншими

		джерелами в мережі Інтернет, перевернутий клас, розв'язання кейсів, практичних завдань
ДРН 4	Оглядова лекції, пояснення, ілюстрації, семінар-дискусія	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота з підручниками та іншими джерелами в мережі Інтернет, тести множинного вибору, підготовка доповіді, презентації
ДРН 5	Лекція-презентація, діалог, семінар-дискусія, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій, методичним навчальним матеріалом в системі Moodle, робота з підручниками та іншими джерелами в мережі Інтернет, перевернутий клас, виконання практичних завдань
ДРН 6	Оглядова лекція, діалог, огляд прикладів	Робота з конспектом лекцій, методичним навчальним матеріалом в системі Moodle, робота з підручниками та іншими джерелами в мережі Інтернет, перевернутий клас, виконання практичних завдань
ДРН 7	Оглядова лекція, пояснення, ілюстрації	індивідуальне дослідження, підготовка доповіді, презентації

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування	30 балів (3x10 балів) / 30%	7 тиждень, 14 тиждень
2.	Кейси, практичні завдання	15 балів / 15%	До 4 тижня, 8 тижня, 12 тижня
3.	Індивідуальне наукове дослідження	20 балів / 20%	До 13 тижня
4.	Презентація	5 балів / 5%	До 14 тижня
5.	Екзамен – тест множинного вибору, задача і співбесіда	30 балів / 30%	Згідно розкладу

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тестування	<4 балів	4-6 балів	7-9 балів	10 балів
	Правильні відповіді на 25%	Правильні відповіді на 30-50%	Правильні відповіді на 55-95%	Правильні відповіді на всі питання
Кейс, практичне завдання	<13 балів	13 балів	14 балів	15 балів
	Частково виконана робота, отримана правильна відповідь оформлення	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє,	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію,	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст,

	частково, відповідає вимогам	узагальнює та аналізує інформацію обробляє та інтерпретує дані, отримана правильна відповідь, але відсутні висновки, оформлення частково відповідає вимогам	обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, отримана правильна відповідь, є висновки, оформлення відповідає вимогам	шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, отримана правильна відповідь, оформлення відповідає вимогам
Індивідуальне наукове дослідження	<19 балів	20-24	25-29 балів	30 балів
	Тема розкрита не в повному обсязі, відсутня логіка в інтерпретації даних, висновки відсутні, оформлення не відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію обробляє та інтерпретує дані, одержані результати, оформлення роботи частково відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам
Презентація наукового дослідження	<3 балів	3 бали	4 бали	5 балів
	студент неспроможний аргументувати положення роботи, не орієнтується у змісті роботи, допускає істотні помилки у відповідях або не в змозі відповісти на поставлені запитання	студент виявив належний рівень знань щодо теми наукової роботи та її змісту, однак відповіді на поставлені запитання дає не завжди правильно, допускає неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно обґрунтовує положення роботи	студент виявляє належних рівень знань щодо теми наукової роботи, дає правильні відповіді на поставлені запитання, проте не виявляє вільної орієнтації в суміжних темах навчальної дисципліни; добре знає основні положення своєї наукової роботи, проте не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює	студент дає правильні відповіді на всі запитання, виявляє високий рівень знань щодо теми наукової роботи та суміжних положень відповідної навчальної дисципліни, добре орієнтується у змісті своєї роботи, упевнено викладає її основні положення, висновки, правильно аргументує власну позицію
Екзамен	<20 балів	20-23 балів	24-28 балів	29-30 балів
	правильні відповіді до 30%, не пройдена співбесіда	правильні відповіді від 30 до 50%, частково пройдена співбесіда	правильні відповіді від 50 до 90%, частково пройдена співбесіда	правильні відповіді від 90 до 100%, співбесіда пройдена

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення кожної теми	Кожне заняття
2	Обмін думками, діалог	На кожному занятті

3	Доповідь за тематикою питань самостійного вивчення дисципліни, їх обговорення	Через тиждень
4	Обговорення вирішених практичних завдань	На кожному практичному занятті
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над кейсами, практичними завданнями	До 5, 8, 12 тижня
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним дослідженням	14 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники посібник

1. Банківська система: навчальний посібник; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Blashchuk_Petyk_13_end.pdf
2. Банківська система: підручник; за ред. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2013. 556 с. URL: https://www.academia.edu/6466826/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA_Banking_system_a_tutorial
3. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: Навч. посібн. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с. URL: <file:///D:/%D0%94%D0%BB%D1%8F%20%D1%81%D0%BE%D1%85%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
4. Катан Л.І., Демчук Н.І., Бабенко-Левада В.Г., Журавльова Т.О. Банківська система: навч. посіб.; за ред. І.М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с. URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/2779/1/Babenko-Levada_The_banking_system.pdf
5. Кузнецова С.А., Болгар Т.М., Пестовська З.С.; Банківська система: навч. посібн.; за ред. С.А. Кузнецової. К: Центр учбової літератури. 2014. 400 с. URL: <http://posek.km.ua/biblioteka/%D0%91/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%D0%9A%D1%83%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%86%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%A1.%D0%90.pdf>
6. Нікітін А.В. Ситуаційне моделювання банківської діяльності: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2003. 153 с. URL: <https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-bankivskoyi-spravi-navchalni-posibniki-lekciyi-monografiyi/>
7. Сокиринська І. Г. Журавльова Т.О. С 24 Фінансовий менеджмент у банку. Навчальний посібник. Дніпропетровськ: Пороги, 2016. 192 с. URL: https://nmetau.edu.ua/file/navch_pos_fmb_sokir_zhuravl_izdat.pdf
8. Стечишин Т.Б., Малахова О.Л. Банківська справа: навч. посібн. Тернопіль: ТНЕУ. 2018. 404 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/31569/1/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%>

D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%
B2%D0%B0.pdf

9. Фролов С.М. Банківська справа та основи митного регулювання в Україні: теорія і практика: Навч. посібник. Суми: ВТД «Університетська книга». 2004. 368 с. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/21793>
10. Холодна Ю. Є., Рац О. М. Банківська система : навчальний посібник. Х: Вид. ХНЕУ, 2013. 316 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/11976/1/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

6.1.2 Методичне забезпечення

11. Банківська система, методичні рекомендації для практичних занять здобувачів ОС Бакалавр спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної і заочної форм навчання / Укладач Радченко О.В. (протокол №4 від 12.05.2022) С. 34.
12. Банківська система, методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів ОС Бакалавр спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної і заочної форм навчання / Укладач Радченко О.В. (протокол №4 від 12.05.2022) С. 36.

6.2 Інші джерела

13. Алексеенко М. Д. Капітал банку: питання теорії і практики: Монографія. К.: КНЕУ, 2002.- 276 с. URL: <https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-bankivskoyi-spravi-navchalni-posibniki-lekciyi-monografiyi/>
14. Боднар О.А., Іваненко Г.Ю., Тарасенко В.П., Тішечкіна К.В. Управління та засоби мінімізації кредитного ризику банку. *Молодий вчений*. 2019. №15. URL: <http://217.77.213.157:8080/jspui/bitstream/123456789/6161/1/bodnar.pdf>
15. Вінниченко О.В., Гудзь А.В. Фінансовий стан банку та методи його оцінки в Україні. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 69. URL: <file:///D:/%D0%94%D0%BB%D1%8F%20%D1%81%D0%BE%D1%85%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F/200560-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-450792-1-10-20200424.pdf>
16. Волкова В. В., Волкова Н. І., Добровольський О. І. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів та контролю якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Банківська система». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019, 168 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/186/1/59_%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%9D%D0%9C%D0%9F_%D0%91%D0%A1_%2031.10_%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0.pdf

17. Гончар К. О., Нормативно-правова база з управління операційним ризиком банку. *Modern Economics*. 2020. №21. С. 59-65. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V21\(2020\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V21(2020)-09)
18. Карась О.О. Специфіка системи управління ризиками в банківській сфері URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3917>
19. Кочетков В. М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти: Монографія. К.: КНЕУ, 2002. 238 с. URL: <https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-bankivskoyi-spravi-navchalni-posibniki-lekciyi-monografiyi/>
20. Криклій О.А., Маслак Н.Г. Управління прибутком банку: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ». 2008. 136 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/57723/5/Kryklii_Upravlinnia_prybutkom_banku.pdf
21. Лінтур І.В. Регулювання НБУ кредитних ризиків в банківській діяльності. *Ефективна економіка*. 2015. №8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4260>
22. Луців Б. Банківський маркетинг в умовах цифрової глобалізації. *Світ фінансів*. 2020. №1(62) URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1293/1296>
23. Малахова О.Л. Управління фінансовою стійкістю банку і монетарне регулювання. Методичні вказівки з вивчення дисципліни. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 65 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/29508/1/%D0%A3%D0%A4%D0%A1%D0%91_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4.%20doc%20%281%29.pdf
24. Ніколаєнко В.Ю. Світовий досвід та сучасні тенденції у галузі управління кредитним ризиком. *Ефективна економіка*. 2015. №11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2015/52.pdf
25. Павлюк О.О. Еволюція банківського нагляду в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Вип. 3 (14). URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/14_2018/06.pdf
26. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2003. 347 с. URL: <https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-bankivskoyi-spravi-navchalni-posibniki-lekciyi-monografiyi/>
27. Посаднева, О. Макроекономічне стрес-тестування банків як інструмент забезпечення стійкості банківської системи *Підприємництво та інновації*, 2021. №16. С. 87-93. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/16.15>
28. Фролов С.М., Олійник В.М., Гиренко І.С. Удосконалення механізму управління проблемними кредитами банку. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія Економічні науки*. 2012. № 1(52). С. 245-250.
29. Фролов С. М., Охтеменко К. О. Оцінка кредитоспроможності позичальника за споживчим кредитом при використанні моделі кредитного скорингу. *Вісник Української академії банківської справи* 2012. № 1(32). С.77-82. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/57587/5/Frolov_consumer_loan.pdf

- 30.Що таке кредитний скоринг. Його суть і призначення. 2019. URL: <https://tvoigroshi.com.ua/uk/novosti/chtotakoe-kreditnyu-skoring--ego-sut-i-naznachenie-->.
- 31.Kuznichenko, Y., & Frolov, S. (2019). Impact of banking risks on banks' financial security. *Actual Problems Of Economics*, (8), 218.
- 32.Kuznichenko Y., Frolov S., Kuznichenko P. Analysis of approaches to the Bank's loan portfolio segmentation by types of debtors. *Корпоративні фінанси: проблеми та перспективи інноваційного розвитку: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції, 12 жовтня 2018 р. Київ: «Інститут економіки та прогнозування НАН України», 2018. С.177-180.*
- 33.Polina Kuznichenko, Serhiy Frolov, Volodymyr Orlov and Oleksii Boiko (2021). European Deposit Insurance Scheme implementation: pros and cons. *Banks and Bank Systems*, 16(1), 116-126. doi:10.21511/bbs.16(1).2021.11
- 34.Serhiy Frolov and Fathi Shukairi (2020). Bank-centric nature of the financial system of Ukraine: analysis of the current situation. *Banks and Bank Systems*, 15(3), 184-198. doi:10.21511/bbs.15(3).2020.16
- 35.Yana Kuznichenko, Serhiy Frolov, Fedir Zhuravka, Mykola Yefimov and Volodymyr Fedchenko (2018). Regulatory assessment of the bank market risk: international approaches and Ukrainian practice. *Banks and Bank Systems*, 13(4), 73-84. doi:10.21511/bbs.13(4).2018.07

6.3 Додаткові джерела

- 36.Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України N 315 від 02.06.2009 р. URL: <http://zakon.nau.ua>.
- 37.Методичні вказівки Національного банку України з інспектування банків «Система оцінки ризиків»: Постанова Правління НБУ N 104 від 15.03.2004. URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/doc>.
- 38.Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України: Постанова Правління НБУ N 361 від 02.08.2004 р.
- 39.Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 9 «Фінансові інструменти» URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_9_Ukrainiancompressed.pdf.
- 40.Положення про здійснення банками фінансового моніторингу Постанова Правління НБУ від 26.05.2015 р. № 417 зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0417500-15>.
- 41.Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: Постанова Правління Національного банку України від 11.06.2018 № 64 зі змінами та доповненнями 04.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18>.
- 42.Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000 р. №2121 - III, зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

43. Про валюту і валютні операції. Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII зі змінами та доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
44. Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями Положення, затв. постановою Правління НБУ від 30.06.2016р. №351: у ред. постанови Правління НБУ від 07.03.2020, підстава - v0024500-20. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.
45. Про затвердження Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих витрат за активними банківськими операціями № 23 від 25.01.2012 р. URL: <http://www.liga.com.net>.
46. Про Національний банк України. Закон України від 20. 05. 1999 р. №679-XIV зі змінами та доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
47. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Інструкція, затв. постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368 зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/page>.
48. Про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: Інструкція Національного банку України від 24.10.2011. № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11>.
49. Про регулювання Національним банком України ліквідності банків України: положення, Постанова Правління Національного банку України від 30 квітня 2009 р. № 259. URL: www.rada.gov.ua.
50. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України № 4452-VI від 23.02.2012 р.
51. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III зі змінами і доповненнями: URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
52. Про цінні папери та фондовий ринок. Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
53. Basel II: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: a Revised Framework. Bank for International Settlements. June 2004. URL: <https://www.bis.org/publ/bcbs107.pdf>.
54. Consultative Document Simplified alternative to the standardised approach to market risk capital requirements. Bank for International Settlements. June 2017. URL: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d408.pdf>.
55. Consultative Document Revisions to the minimum capital requirements for market risk. Bank for International Settlements. March 2018. URL: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d436.pdf>.
56. Credit scoring Case study in data analytics. Deloitte (2016). URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/FinancialServices/gx-be-aers-fsi-credit-scoring.pdf>.

6.4 Програмне забезпечення

Microsoft Word, MS Excel, Power Point, Adobt.